

VIND- OCH SOLKRAFTSUTREDNING för Lomma kommun

Arbetsgrupp:

Linnea Folkesson - Miljöstrateg

Per Blomberg - Klimat- och miljöstrateg

Ulrika Håkansson Ström - Samhällsplanerare

Andrew Becker - GIS-ingenjör

Projektgrupp:

Roger Jönsson - Planchef

Fredrik Freden - GIS-ingenjör

Urban Linse - Exploateringsingenjör

INNEHÅLL

VIND- OCH SOLKRAFTSUTREDNING	3
1 UPPDRAGET	3
1.1 Bakgrundsbeskrivning.....	3
1.2 Syfte och Mål	3
1.3 Avgränsningar	3
1.4 Elbehov	4
2 METOD	4
2.1 Kartanalys genom gis.....	4
2.2 Parametrar som begränsar energiproduktion.....	4
2.3 Urval av ytor för solkraft.....	8
2.4 Öka självförsörjningsgraden till 2030	10
3 RESULTAT VINDKRAFT.....	11
4 RESULTAT SOLKRAFT PÅ MARK.....	20
4.1 Kommunala parkeringsplatser och betesmarker	20
4.2 Deponier	23
5 RESULTAT SOLKRAFT PÅ TAK	24
5.1 Verksamhetsområden	24
5.2 Potential för solkraft på tak i hela kommunen.....	26
5.3 Kommunägd mark	26
6 SAMMANFATTNING OCH ANALYS	28
7 SLUTSATSER	30
8 BILAGOR	32
9 REFERENSER	32

VIND- OCH SOLKRAFTSUTREDNING

Beställare	Kommunstyrelsen
Diarienummer	KS/KF XXX
Förvaltning	Samhällsbyggnadsförvaltningen
Senast ändrad	18
Version	1

1 UPPDRAGET

1.1 BAKGRUNDSBESKRIVNING

2004 antog kommunfullmäktige i Lomma en vindkraftspolicy och år 2009 tog kommunen fram en vindkraftsutredning. I Översiktsplan 2020 (antagen 220303) anges att både vindkraftsutredningen och vindkraftspolicyn ska uppdateras under planperioden. I den gällande Energi- och klimatplanen för Lomma kommun (2021-2025) ingår det som en åtgärd att 2024 ta fram en ny vindkraftsutredning samt en politiskt antagen vindkraftspolicy. Denna utredning utgör uppstart av åtgärderna i Översiktsplanen och Energi och klimatplanen. Förutom vindkraft har även solkraft inkluderats i utredningen då energislaget har ökat snabbt och Energi- och klimatplanens målformulering är ökad förnybar energi.

1.2 SYFTE OCH MÅL

Syftet med att ta fram en vind- och solkraftsutredning är att undersöka vilka områden inom Lomma kommun som geografisk enhet där det kan uppstå färre intressekonflikter vid en eventuell etablering av vind- eller solkraftsproduktion. Översiktsplan 2020 verkar för en successiv övergång till ett samhälle som baserar sin energianvändning på förnybara källor och den här utredningen är ett led i det arbetet.

Målet är att kartlägga kommunens geografiska yta utifrån ett antal parametrar och på så sätt kunna ange vilka områden som kan vara aktuella eller inte för vindkraftsproduktion respektive solkraftsproduktion.

1.3 AVGRÄNSNINGAR

Utredningen är begränsad till att endast omfatta de landområden som ingår i Lomma kommun eftersom Översiktsplan 2020 anger att: "Vindkraft till havs får ej förekomma", se Bilaga 1. Detta eftersom översiktsplanen, på grund av höga marina värden och rekreativa värden, delar in kustvattnet i olika hänsynszoner.

Vidare ingår endast vindkraft och solkraft i utredningen. I utredningen finns ingen genomgång eller avvägning av närheten till elnät för anslutning eller kapacitet för en eventuell anläggning. Tekniska frågor kopplat till exempelvis buller och skuggning har inte tagits med i utredningen. Dessa och flera andra parametrar måste utredas närmare innan ett område kan bli aktuellt för etablering av energiproduktion. Naturvärden behöver också utredas innan eventuell etablering, tex är Lommas geografiska läge ett

område där det passerar mycket flyttfåglar vilka kan påverkas negativt av framför allt vindkraft. Några övergripande kommentarer har lagts in i utredningen kopplat till naturvärden kring betesmarker.

1.4 ELBEHOV

Lomma kommun har under flera år förbrukat runt 160 GW el per år. Prognos för tillkommande ökning av elbehovet för kommunen är 16 Gwh 2030 och 26 Gwh år 2040.

Inom kommunens geografiska gräns produceras idag 30 GW

På initiativ av Region Skåne startades Skånes effektkommission sitt arbete i februari 2021. Förutom Region Skåne ingår även flera kommuner, privata energibolag, näringslivsrepresentanter och offentliga myndigheter. Kommissionens vision för Skånes elförsörjning är att självförsörjningsgraden ska vara 50 procent under årets alla timmar och detta mål ska uppnås år 2030.

Om Lomma kommun ska anta samma mål betyder det att till år 2030 behöver produktionen inom kommunen öka med 66 GW till totalt 86 GW.

2 METOD

2.1 KARTANALYS GENOM GIS

Utredningen har gjorts genom en kartanalys där parametrar som på olika sätt begränsar eller möjliggör etablering av energiproduktion av sol och vind har lagts in. Ytterligare kunskapsinhämtning har gjorts bland kompetenser på planavdelningen i samband med utredningen kopplat till frågor kring miljöstrategi och planering avseende de ytor som har identifierats som eventuellt lämpliga för energiproduktion.

De GIS-parametrar som har använts i analysen har tagits fram av en arbetsgrupp med representanter från miljöstrategi, översiktsplanering, planchefen, kart- och mätenheten samt mark och exploateringsavdelningen. Resultatet och vilka parametrar som varit relevanta att använda har stämts av i gruppen.

Efter att beslutade parametrar har använts i ArcGIS har ytor i kommunen som kan vara möjliga för energiproduktion identifierats.

2.2 PARAMETRAR SOM BEGRÄNSAR ENERGIPRODUKTION

För både vindkraft och solkraft har områden med konkurrerande intressen använts som begränsande i utredningen. Dessa är:

- Naturresevat
- Riksintresse för kulturmiljövård
- Fornlämningar
- Strandskydd

Begränsade lager som i denna utredning har använts för vindkraft är:

- *Landskapsbildsskydd* – Landskapsbildsskyddet infördes innan riksintressena fanns för att skydda stora områden från större påverkan eller förändring. Det var framför allt de visuella upplevelsevärdena i landskapet som man önskade skydda. Landskapsbildsskyddet ersattes av riksintressena men trots att begreppet inte finns med i nu gällande miljöbalk gäller bestämmelserna fortfarande. De reglerar mestadels bebyggelse inom områden med landskapsbildsskydd. Landskapsbildsskyddet betraktas som ett skydd enligt Miljöbalken kapitel 7. Höje ås dalgång, norr om tätorten Lomma, omfattas av landskapsbildsskydd.
- *Infrastruktur* – I denna utredning har schablonavstånd på 100 och 200 meter till vägar och 200 meter till järnväg använts. Anledningen till att två olika avstånd till vägar har använts är att för att undersöka om det kan finnas fler platser för enstaka mindre verk som också skulle kunna vara lägre. Rapporten prövar också hur utfallet blir om inget skyddsavstånd läggs kring enskilda vägar. Dessa kan antas vara mindre trafikerade och framkomligheten skulle inte påverkas på samma sätt som om ett vindkraftverk skulle skadas eller falla. Enligt Boverket ska avståndet till allmänna vägar och järnvägar analyseras i varje enskilt fall. Man menar även att vindkraftverk inte ska placeras där de kan få en negativ inverkan på trafiksäkerheten och att avståndet till allmän väg ska vara minst totalhöjden av vindkraftsverket. Höjden på vindkraftverk har med teknikutvecklingen ökat mycket över åren. De vindkraftverk som idag finns i kommunen har en totalhöjd på 120 meter. De högsta landbaserade vindkraftverk som i dagsläget finns i Sverige har en totalhöjd på 240 meter.
- *Bostäder och gårdar* – I denna utredning har ett schablonavstånd på 500 meter till bostäder använts. Det finns inga generella riktlinjer för avstånd från vindkraftverk till bostäder enligt Boverket. Myndigheterna bedömer vilket avstånd som är lämpligt utifrån faktorer som ljud, skuggor och landskapsbild på varje plats. Det finns riktvärden för buller och skuggeffekt. Miljödomstolen har tidigare dömt att 400 meter till närmsta bostadshus anses vara ett minimiavstånd för ett vindkraftverk, minimiavstånd ska användas mer som en riktlinje än som en direkt regel. I den äldre vindkraftpolicyn för Lomma kommun användes anståndet 700 meter.

Begränsande lager som i denna utredning har använts för solkraft är:

- *Infrastruktur* – Skyddsavstånd enligt väglagen har använts som begränsning i analysen. Enligt uppgifter hos Länsstyrelsen är avstånden som Lomma behöver ta hänsyn till: 50 meter från E6an, 30 meter från väg 103 och Fjelievägen öster om E6an, 12 meter från övriga vägar. Solcellsanläggningar kan byggas närmare vägar men det kan krävas tillstånd.
- *Åkermark* – Rättsläget är osäkert och två fall av solceller på åkermark nu finns hos Mark- och miljööverdomstolen. Brukningsvärd jordbruksmark tas ur produktion och enligt Länsstyrelsen som prövar ansökningar om etablering av solcellsparkar saknas det tydlighet hur de ska hanteras i lagstiftningen.

En stor del av åkermarken i Lomma kommun tillhör landets mest produktiva där livsmedelsproduktion bör prioriteras. Idag finns dock teknik för etablering av kombinerat åkerbruk och solcellsanläggning med stående solcellpaneler. Dessa kan ge upp till 90% av den

tidigare avkastningen från åkerbruk om avstånden anpassas till tillgänglig maskinpark samtidigt som elproduktionen kan nå upp till 90% av konventionella anläggningar. Lodräta solcellspaneler blir mer visuella i landskapet och reflektionsrisken bör beaktas.

En ytterligare faktor att beakta är begreppet *Respekt kustzon* som Lomma kommun införde i Översiktsplan 2020. Området utgörs av områden som inte är detaljplanelagda och är belägna inom 500 meter in från nuvarande kustlinje, vilket motsvarar Lommabuktens erosionspåverkade område längs hela kusten som inte kan skyddas med allmänna medel. Dessutom inkluderas även strandskyddets område i kommunen och områden som understiger tre meter över havet. ÖP 2020 anger att i zonen som omfattas av Respekt kustzon ska inga nya bostadsbyggnader eller samhällsviktig funktion utöver nödvändiga skyddsanläggningar tillkomma. Inte heller ska utveckling av nya bostäder ur annan bebyggelse tillåtas.

För att ta hänsyn till Respekt kustzonens intentioner kommer varje enskilt ärende angående etablering av vind- eller solkraftproduktion behöva prövas i förhållande till den aktuella platsen. Om risk för översvämning eller erosion föreligger på den aktuella platsen bör den sökande redogöra för hur man avser att hantera riskerna. Vindkraftverk och solceller är tekniska anläggningar som inte kräver evakuering och de kan troligen även göras översvämningståliga.

På kartorna över möjliga platser för placering av vindkraft visas även *Riksintresse Högexploaterad kust*. Det sträcker sig från motorvägen till kusten och täcker således stora delar av kommunens yta. Skyddet finns för att det utpekade områdenas natur- och kulturvärden inte påtagligt ska skadas.

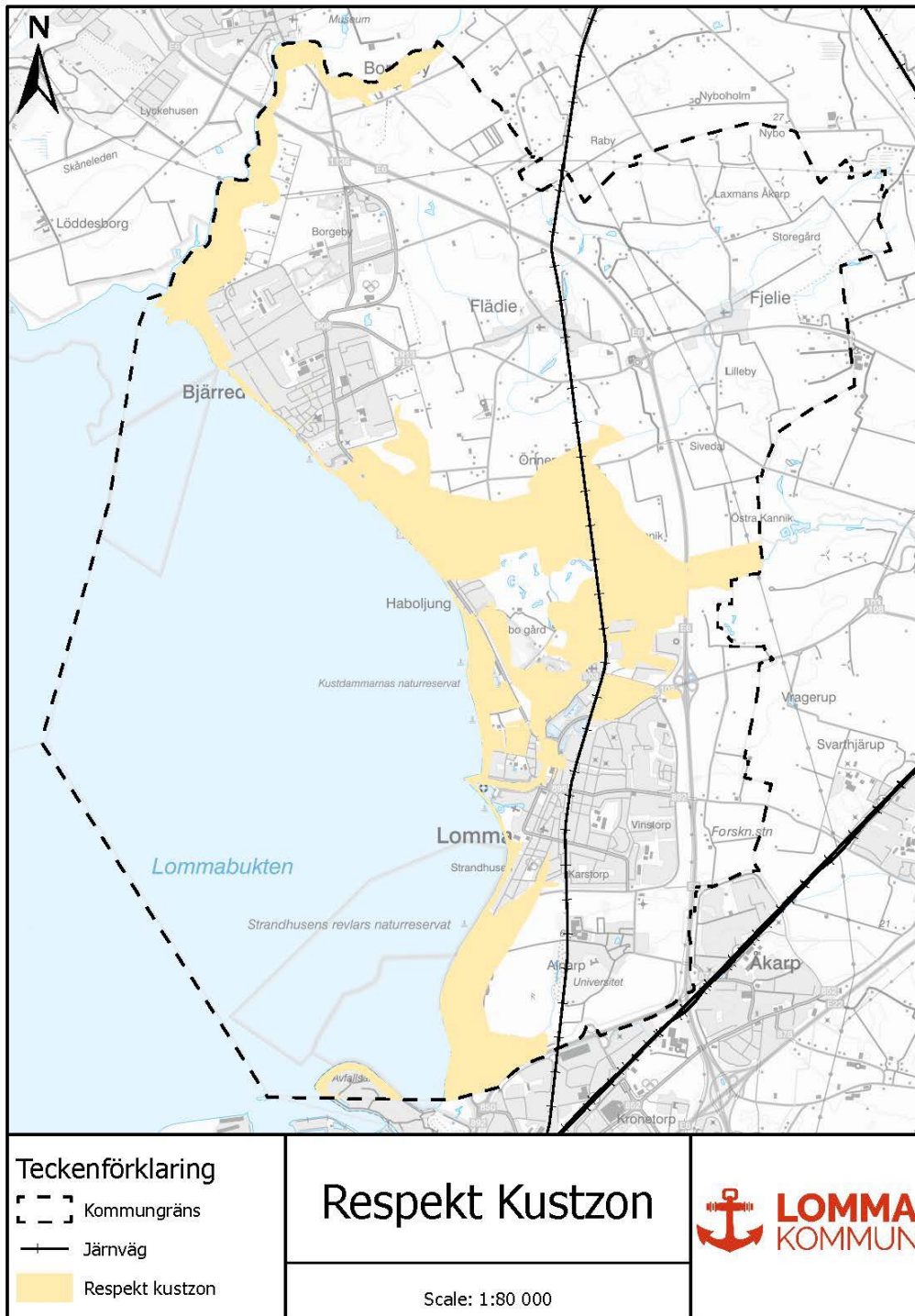

Bild 1. Utbredning av området Respekt kustzon.

2.3 URVAL AV YTOR FÖR SOLKRAFT

All åkermark i kommunen har potential för etablering av solcellanläggningar, se bild 2 mark klassad som jordbruksmark, men på grund av riksintressena kan det bli svårt i den västra delen av kommunen. Övriga typer av områden valdes ut av arbetsgruppen med visst stöd av Länsstyrelsens projekt Solmarken samt i dialog med Krafringen.

- *Betesmark* – Kombinationen betesmark med solcellsparker har etablerats på flera platser i landet. GIS-underlaget för vad som klassas som betesmark är emellertid inte helt tillförlitligt eftersom förändringar i användningen av marken kan ske utan att klassningen ändras.
- *Ytor i industri och verksamhetsområden* – Tomma gräs- och markytor i verksamhetsområden har sällan sociala eller miljömässiga värden utan skulle i stället kunna användas för etablering av solceller.
- *Parkeringar* – I bland annat Frankrike har solcellsparker etablerats på parkeringsplatser och fungerar där som tak. Det finns både privata och kommunala parkeringar i kommunen. Tyvärr finns inget kartunderlag för parkeringsplatser i dagsläget men i utredningen har parkeringar på kommunägd mark lagts in för hand.
- *Takytor* – Etableringen av solceller på tak i Lomma kommun pågår både från kommunalt håll, av privatpersoner och näringsidkare. Utredningen sammanställer en bild av potentialen i solceller på tak. Indikatorer kopplat till potentialen för energiproduktion på olika taktytor kommer från Krafringens solkarta som går att hitta på lomma.se.
- *Deponier* – Deponier är generellt svåra att bebygga och kan därför vara lämpliga för solenergiproduktion. På grund av föroreningar i deponierna behöver etableringen av solenergi utföras på sätt som inte riskerar att föroreningar läcker ut, vilket kan bli kostsammare än annan marketablering av solenergi.

Solkartan som har använts för att undersöka potentialen för solcellsproduktion på tak har tagits fram enligt *Digital Surface Model* från 2016. Solar Radiation-verktyg i ArcGIS Pro har använts för att kalkylera årlig solinstrålning på alla taktytor i kommunen. Takyterna har delats in i fyra olika kategorier: 800 kWh/m² per år, 800-900, 900-1020 och över 1020 kWh/m² (Solelpotentialbedömning. Hedén 2013).

Ett schablonavdrag på 20% för takfönster och skuggor görs likt samma modell för Lunds kommun. Beräkningen av kommunens totalt elenergibehov på 167,205 MWh per år kommer från SCB. En begränsande faktor för solceller på tak kan vara byggnader där hänsyn behöver tas till kulturmiljö. Kommunens kulturmiljöprogram finns i dagsläget inte som GIS-lager men solkartan bör kompletteras med detta lager framöver.

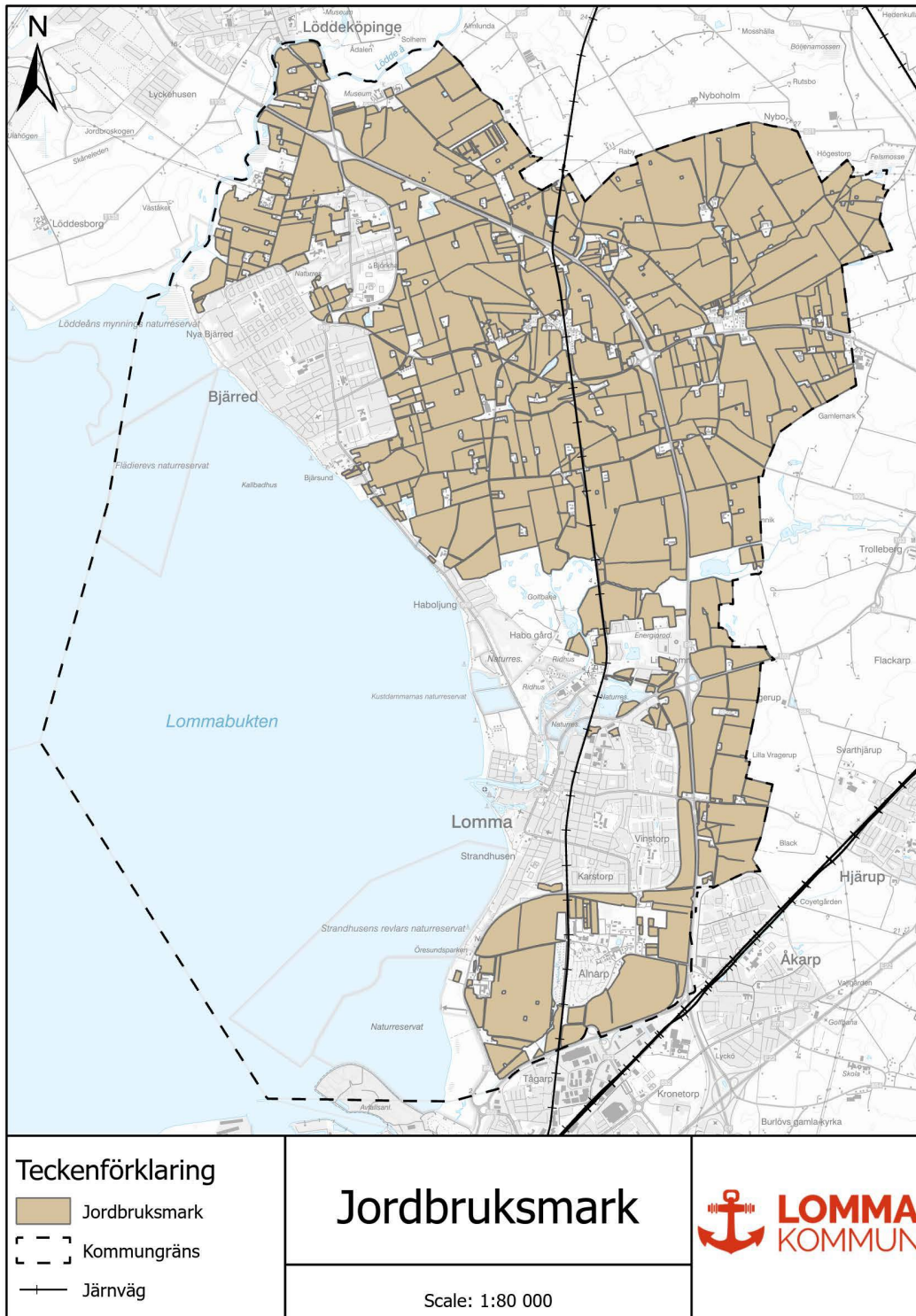

Bild 2. Mark klassad som jordbruksmark inom Lomma kommun, enligt underlag från Jordbruksverket.

2.4 ÖKA SJÄLVFÖRSÖRJNINGSGRADEN TILL 2030

För att bli 50% självförsörjande på el år 2030 skulle exempelvis en solcellspark på cirka 30 hektar samt tre ytterligare vindkraftverk behövas. Bild 3 visar den yta som skulle krävas för att göra detta möjligt. På kartan (Bild 3) är ytbehovet för tillkommande solkraft placerat i Lommabukten. Detta för att inte göra anspråk på någons fastighet.

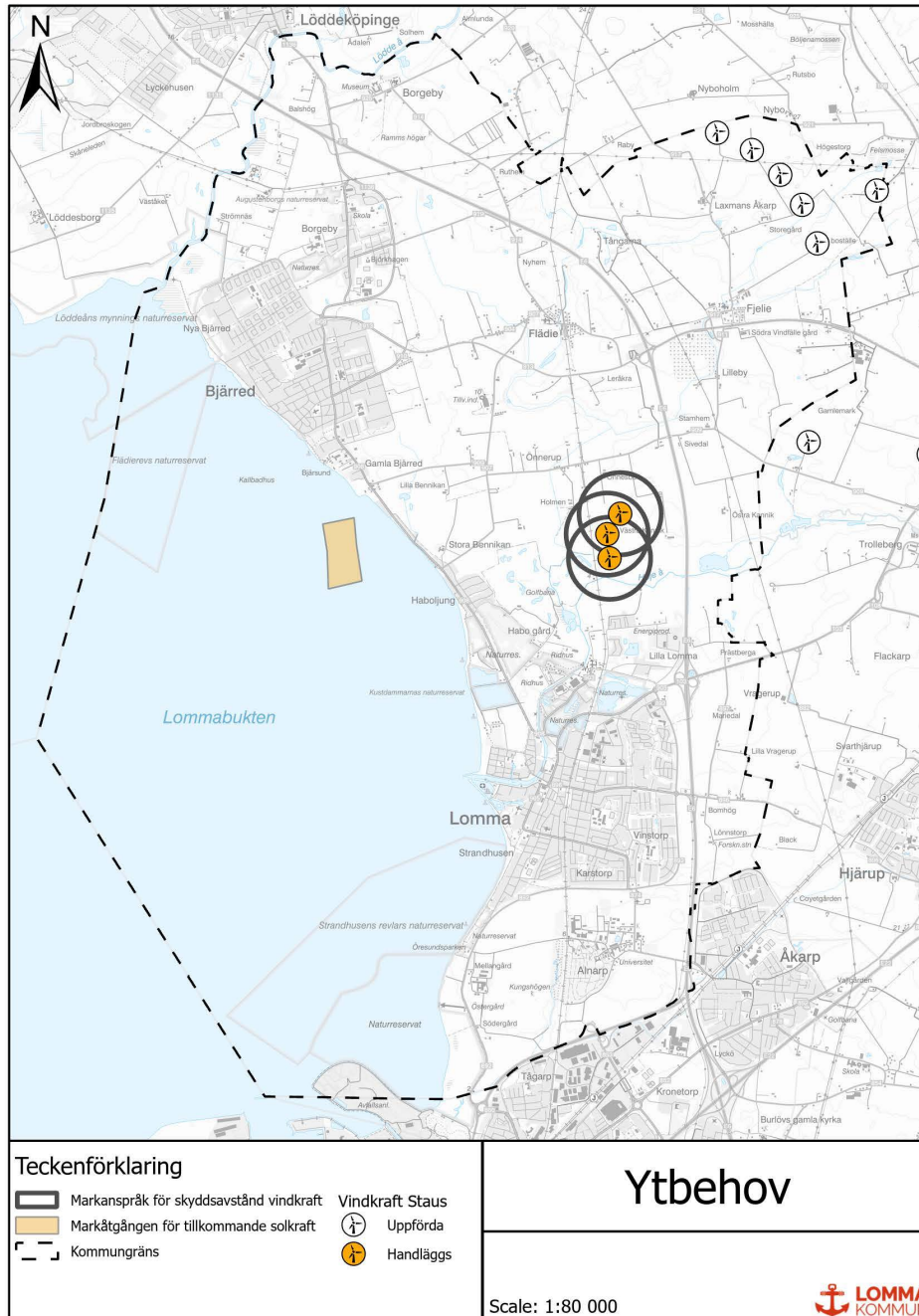

Bild 3. Ytbehov för tillkommande vindkraft samt solcellspark. Vindkraftverken markerade som "handläggs" har ännu inte fått bygglov.

3 RESULTAT VINDKRAFT

Vindförhållandena är goda i hela kommunen och i denna rapport är därför inte vindförhållandena med som en begränsande parameter för olika områden. Begränsande för etablering är i stället att kommunen är relativt tätbefolkad. Sett över hela kommunen finns endast ett fåtal platser som eventuellt skulle kunna vara lämpliga. I södra delarna av kommunen hittades inga platser som kan anses lämpliga för vindkraftverk.

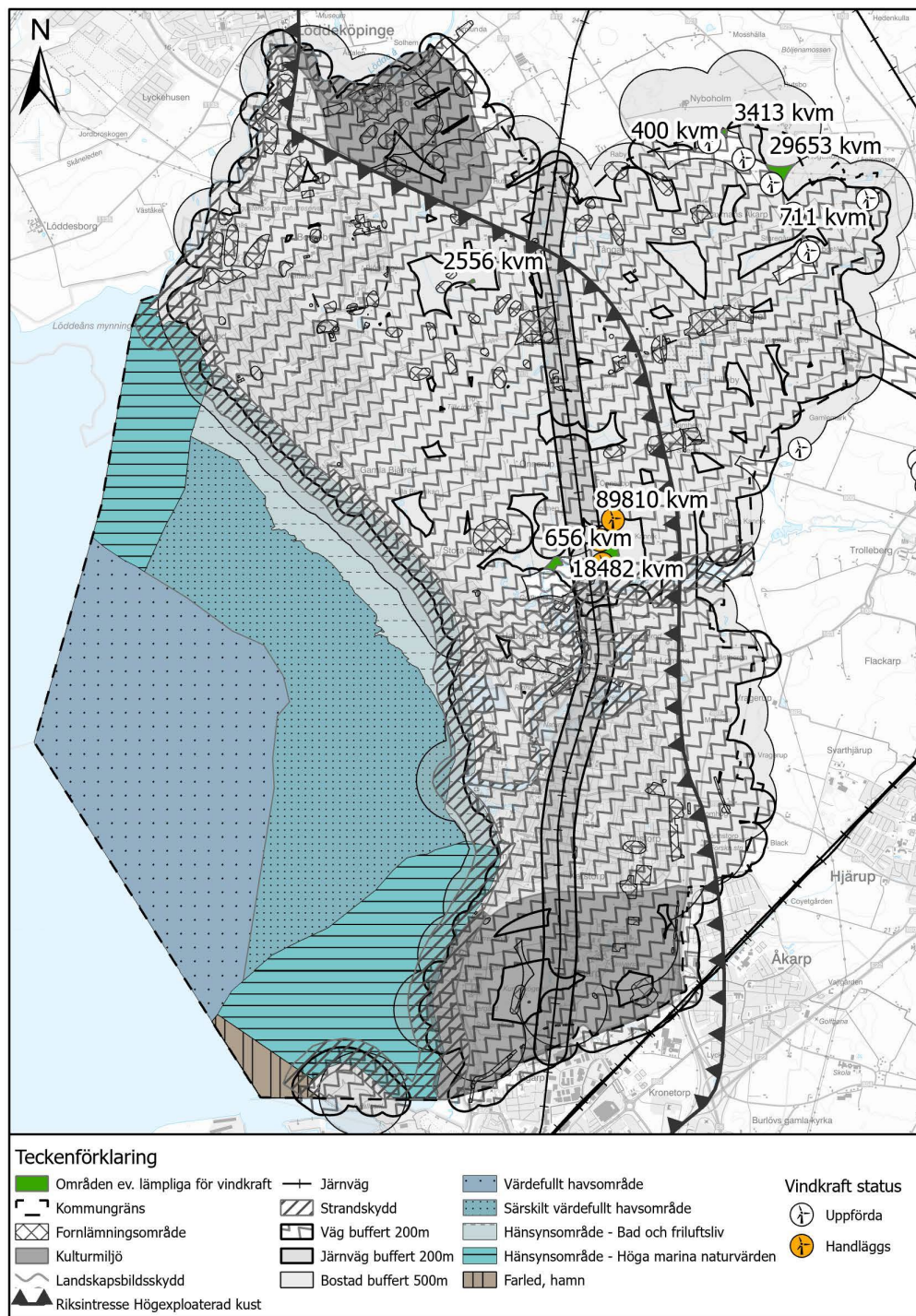

Bild 4. Områden eventuellt lämpliga för vindkraft i Lomma kommun samt begränsande faktorer för vindkraft. 200 meters vägbuffert.

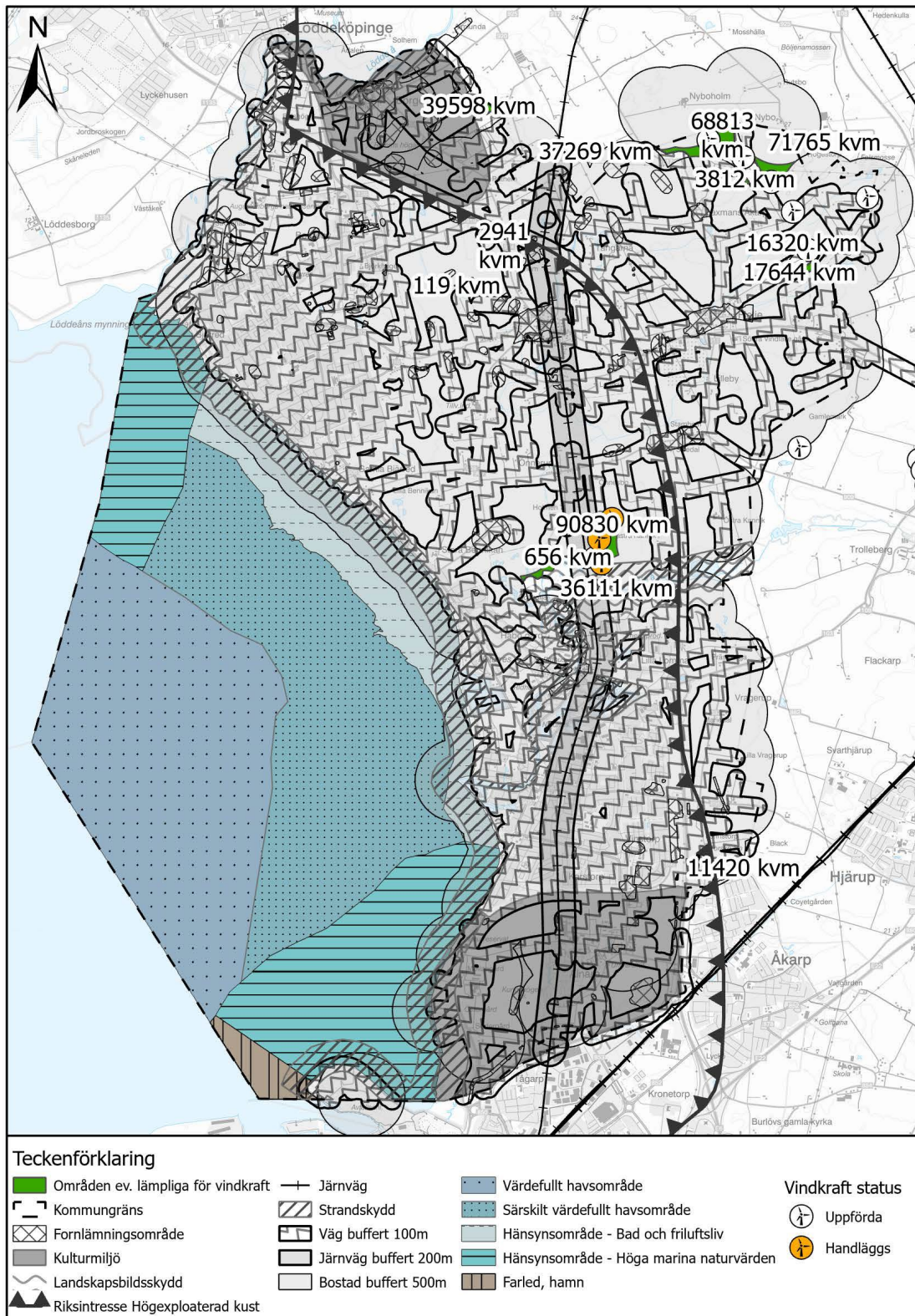

Bild 5. Områden eventuellt lämpliga för vindkraft i Lomma kommun. Vägbuffert 100 meter.

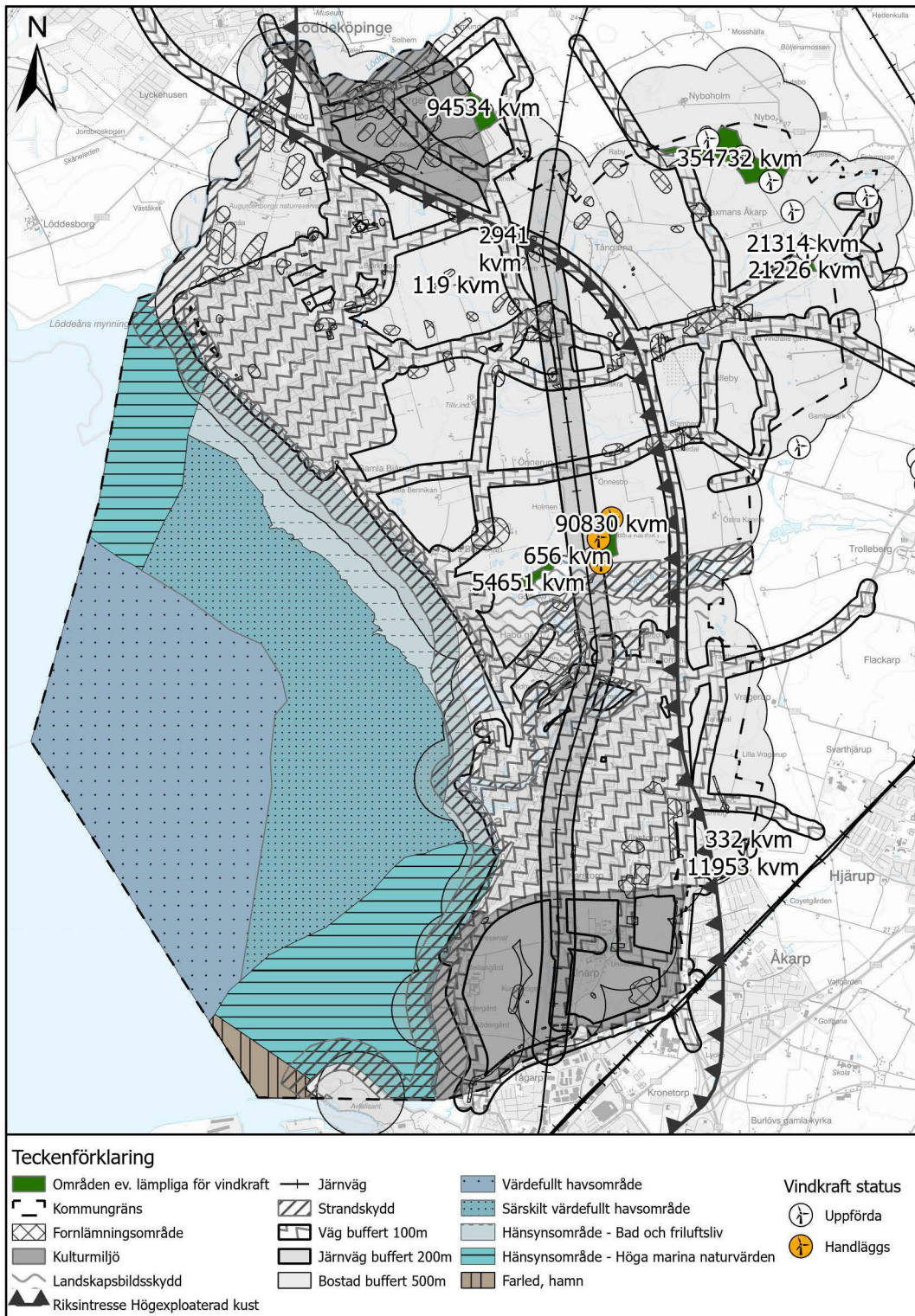

Bild 6. Områden eventuellt lämpliga för vindkraft i Lomma kommun. Vägbuffert 100 meter runt kommunala och statliga vägar. Enskilda vägar är undantagna.

I de centrala delarna av kommunen visade kartanalysen på två ytor som eventuellt kunde vara lämpliga för vindkraft i närheten av Önnerup. På det större av områdena som identifierats nära Önnerup finns ett pågående ärende om projektering av tre vindkraftverk. Området gränsar till riksintresse friluftsliv och landskapsbildsskyddsområde längs med Höje å. Läget nära Höje å gör att området sannolikt kommer att drabbas av översvämning i och med ökade flöden i ån som klimatförändringarna kommer att medföra.

Det västra av de två områdena blir något större om skyddsavståndet runt vägar minskas till 100 meter. Som störst blir områdena om ingen buffert läggs runt enskilda vägar.

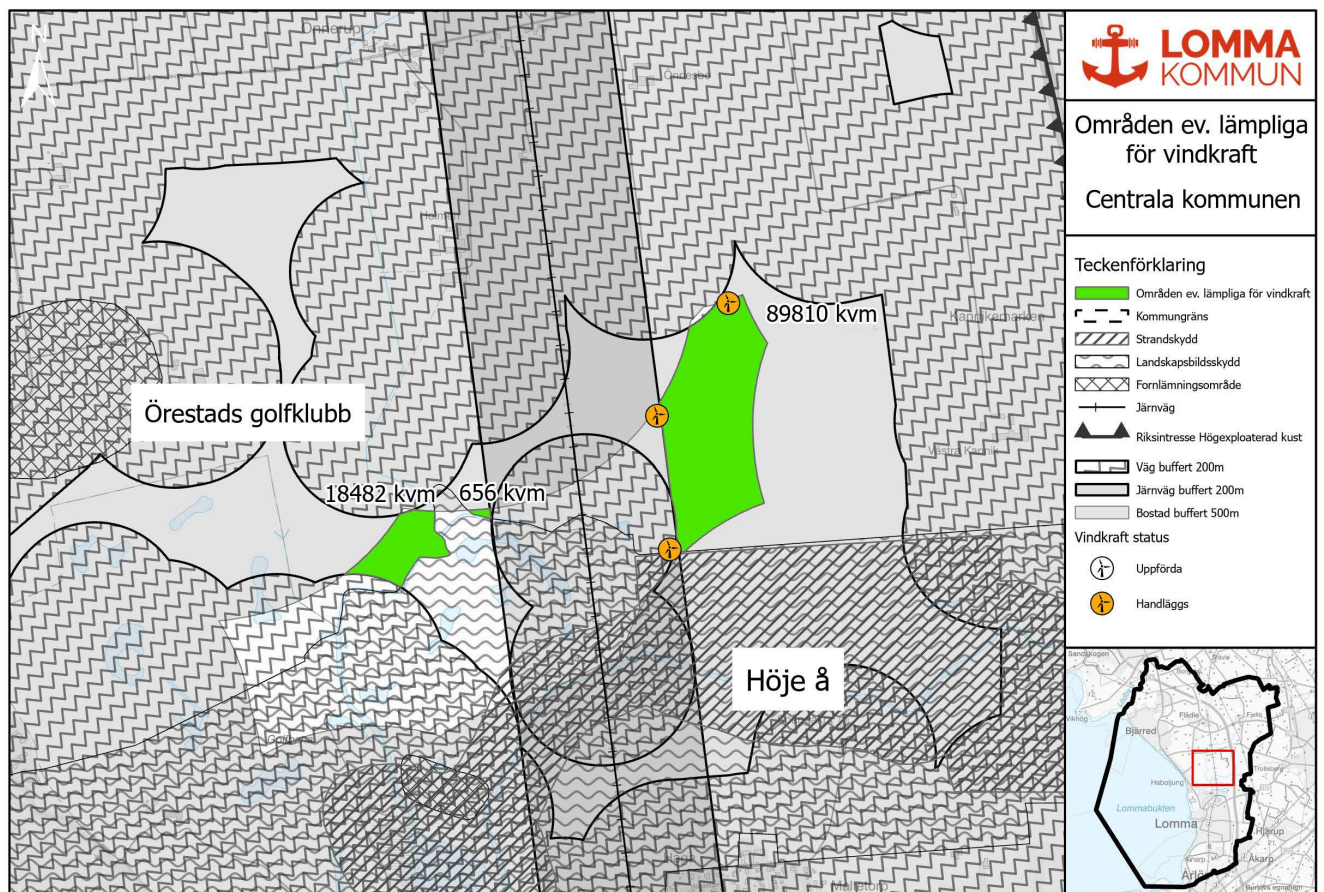

Bild 7. Förstorad bild på möjliga områden för vindkraft i centrala delar av Lomma kommun, 200 meters vägbuffert.

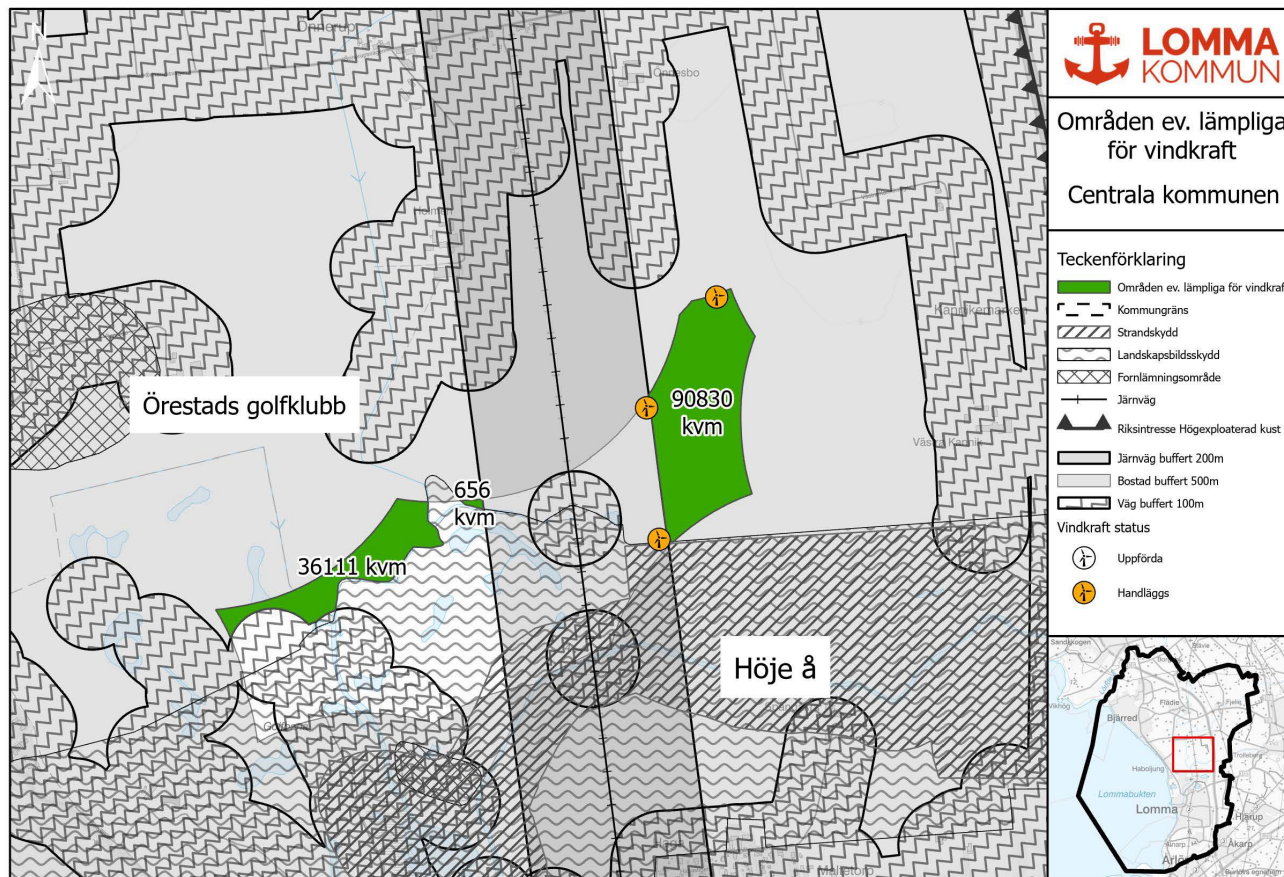

Bild 8. Förstorad bild på möjliga områden för vindkraft i centrala delar av Lomma kommun, 100 meters vägbuffert.

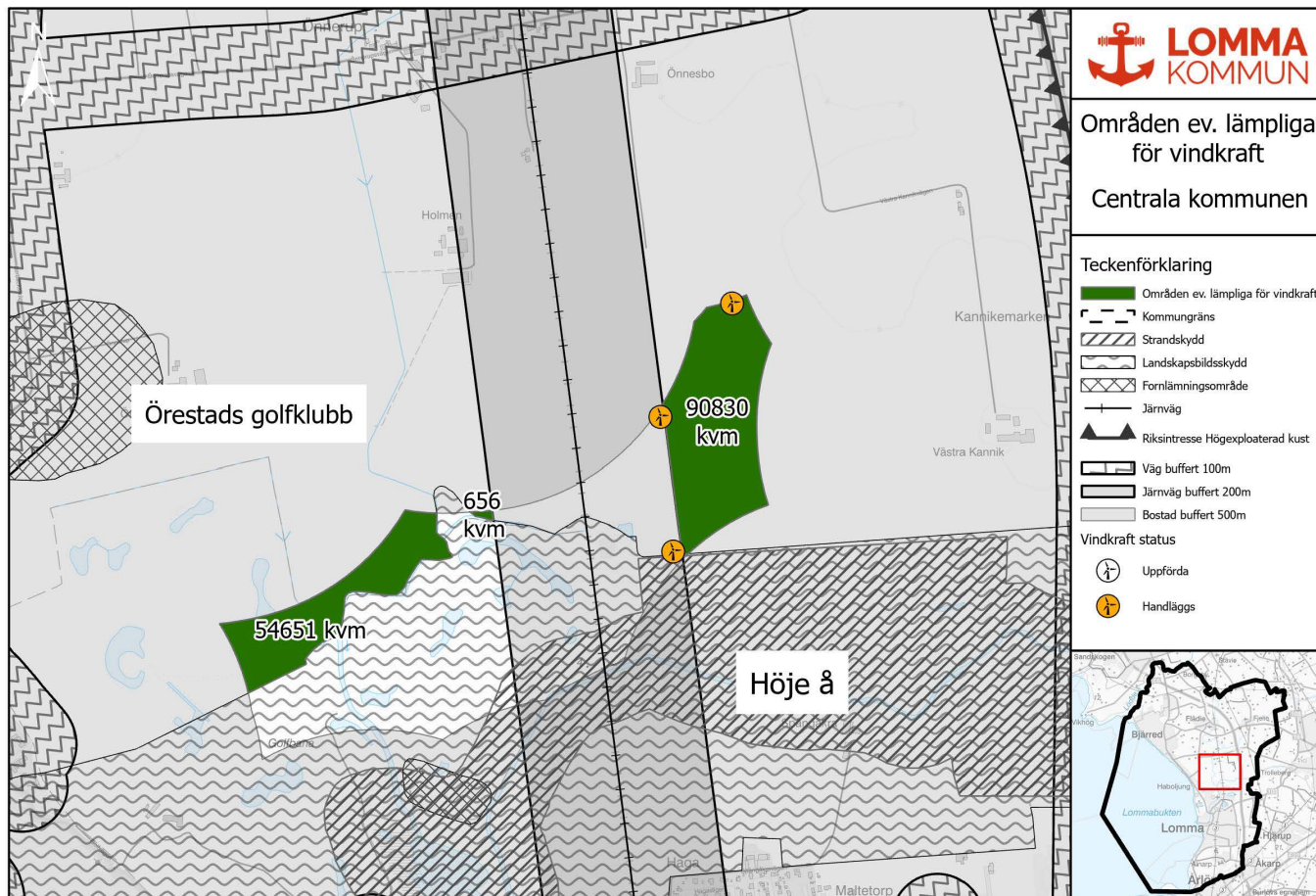

Bild 9. Förstorad bild på möjliga områden för vindkraft i centrala delar av Lomma kommun, 100 meters vägbuffert runt endast kommunala och statliga vägar. Enskilda vägar har ingen vägbuffert.

I de norra delarna av kommunen visade kartanalysen på två mindre ytor samt ett lite större som eventuellt kan vara lämpliga för vindkraft. Det lite större området ligger i direkt anslutning till både kommungräns mot Lund samt till de fem vindkraftverk som redan finns i kommunen. Närheten till befintliga vindkraftverk innebär dock att platsen kan vara svår att utnyttja då det kan krävas ett visst avstånd till dessa verk.

Om skyddsavståndet runt vägar minskas till 100 meter ökar områdena i storlek och ett nytt möjligt område tillkommer. Som störst blir områdena om ingen buffert läggs runt enskilda vägar.

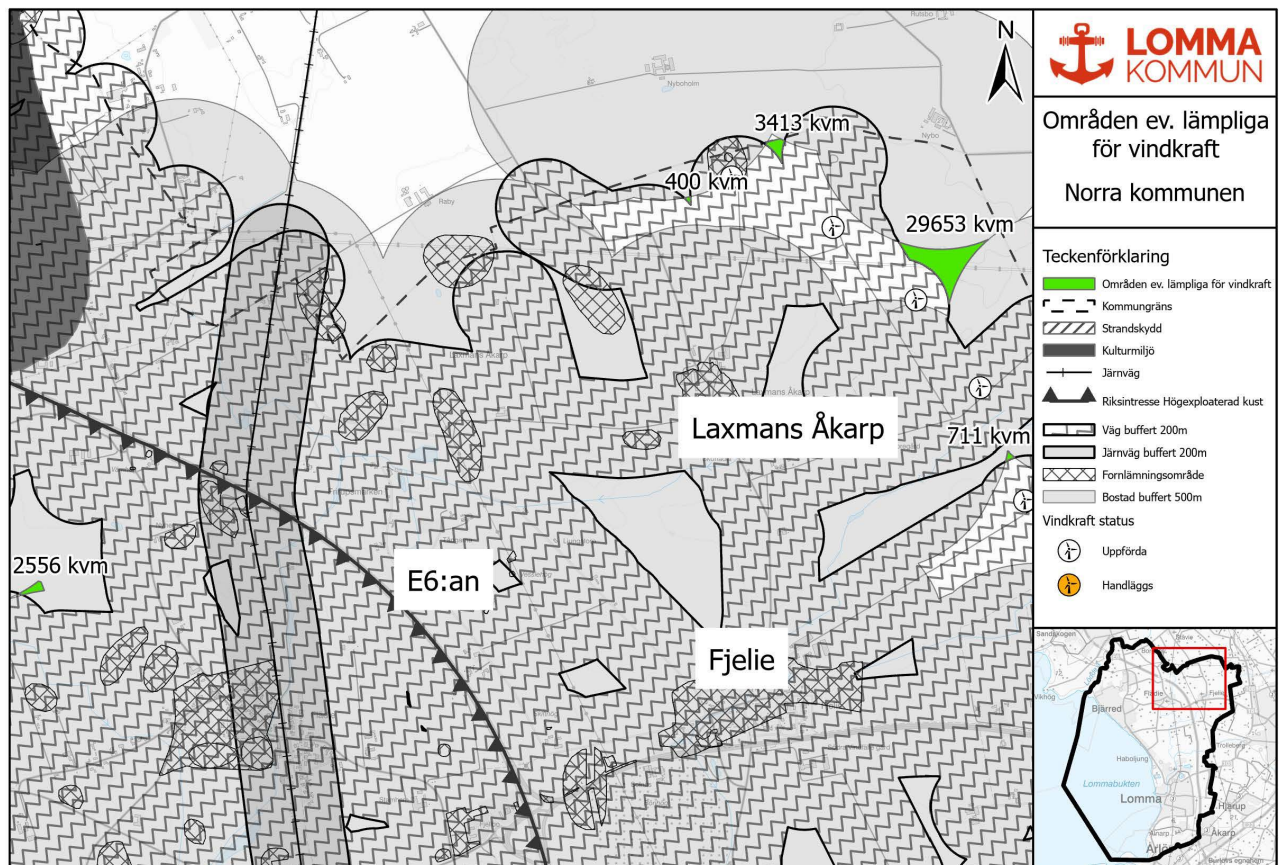

Bild 10. Förstorad bild på möjliga områden för vindkraft i norra delen av Lomma kommun, 200 meters vägbuffert.

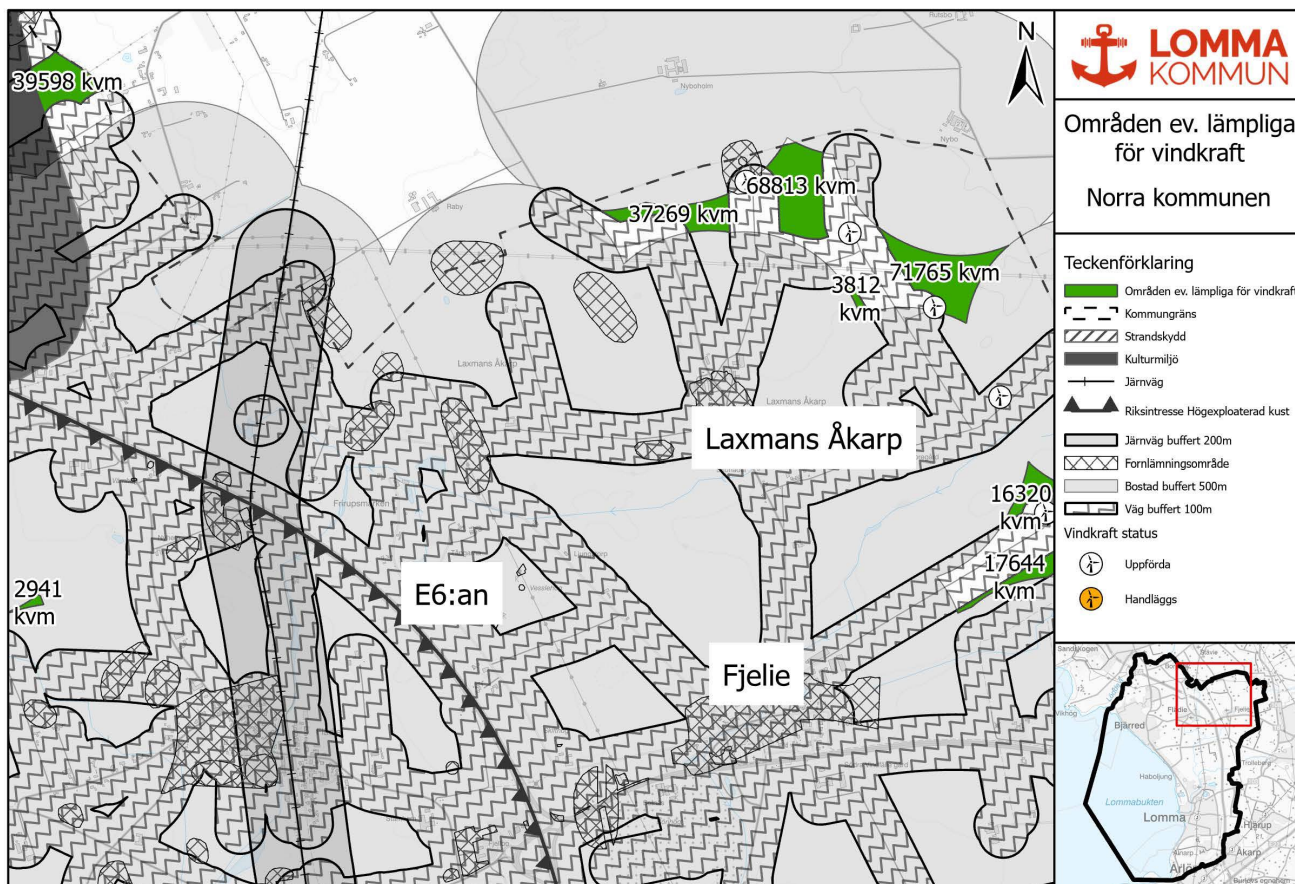

Bild 11. Förstorad bild på möjliga områden för vindkraft i norra delen av Lomma kommun, 100 meters vägbuffert.

Av de områden som tillkommer med det mindre skyddsavståndet till vägar, är det ett mindre område på endast 2941 kvadratmeter väster om E6:an som eventuellt skulle kunna rymma ett mindre enskilt verk. Det större område i närheten av Borgeby slott som faller ut med den mindre vägbufferten ligger intill ett område med höga kulturvärden och fornminnen. Kraftringen har tagit med området i en kartering där de tittat på områden för minst två moderna verk i grupp, men bedömt platsen som svår att etablera vindkraft på.

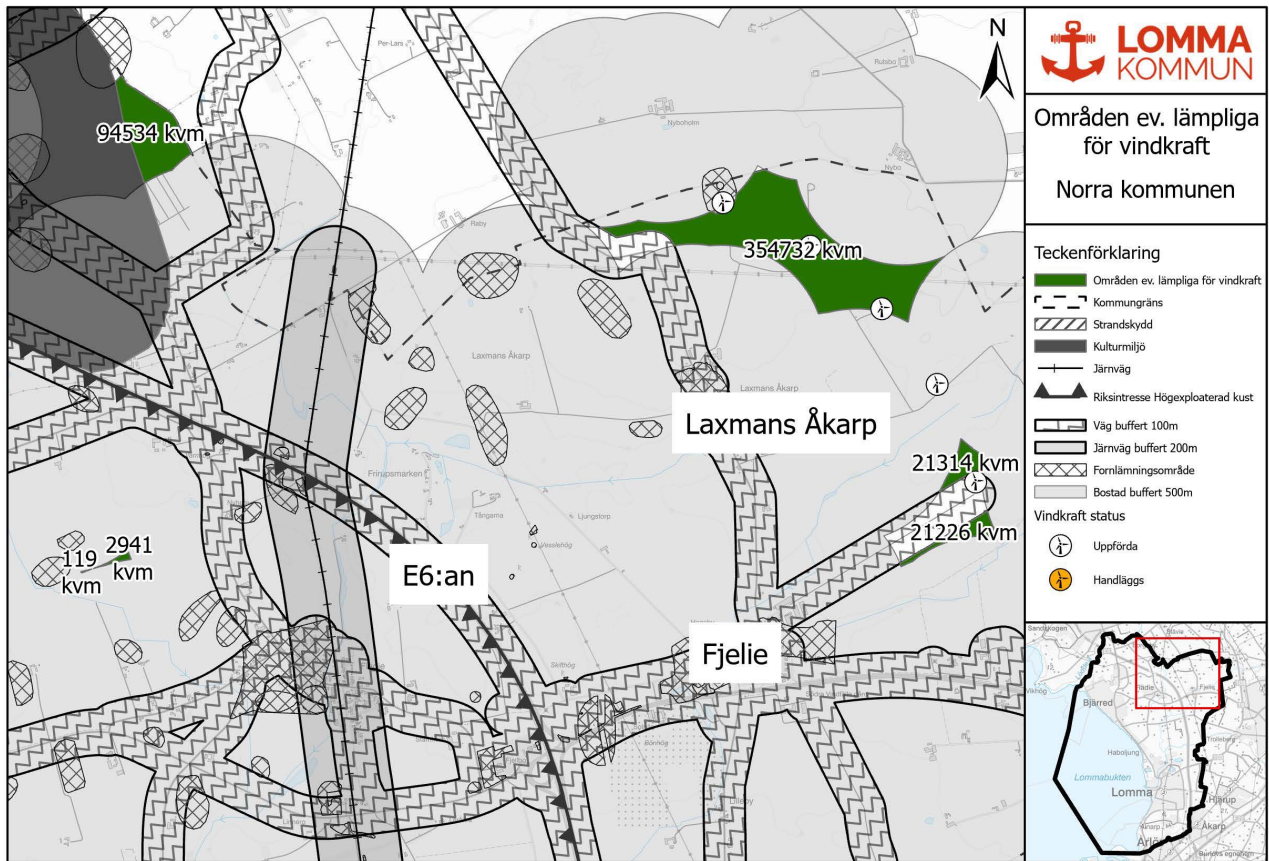

Bild 12. Förstorad bild på möjliga områden för vindkraft i norra delen av Lomma kommun, 100 meters vägbuffert. Enskilda vägar har ingen vägbuffert.

4 RESULTAT SOLKRAFT PÅ MARK

I kommunen finns mycket åkermark. Eftersom rättsläget för hur solcellsanläggningar på åkermark ska hanteras är osäkert, har åkermarken undantagits i denna utredning. Solcellsanläggningar som kombinerar jordbruk och energiproduktion kan emellertid bli aktuellt framöver. I utredningen finns två olika marktyper undersökta som i dagsläget kan anses vara lämpliga för solkraft, betesmark och parkeringsytor. Även äldre deponier finns med i en egen karta.

4.1 KOMMUNALA PARKERINGSPLATSER OCH BETESMARKER

I södra kommundelen lokaliserade arbetsgruppen nio kommunala parkeringsplatser som kan vara lämpliga att sätta solcellsanläggningar som tak över. Dessa är Badparkering östra, pendlarparkering på Nians verksamhetsområde, Sandhamnsparkeringen, bilparkeringen och cykelparkeringen vid Lomma C samt parkeringarna vid Strandskolan och Pilängskolan. Platserna har en gemensam yta på 1,6 hektar.

Ur Lantmäteriets kartmaterial kan utläsas vilka områden som enligt Lantmäteriet är klassade som betesmark. Fler ytor kan dock i praktiken användas som betesmark även om de inte innehar klassningen i kartan.

I södra kommundelen identifierades ett antal ytor med betesmarker längst i söder på SLU Alnarps mark. Betesmarkerna har lång historik och har förmodat höga naturvärden som kan begränsa möjligheterna till energiproduktion. Dessutom ingår större delen av området i ett statligt naturreservat.

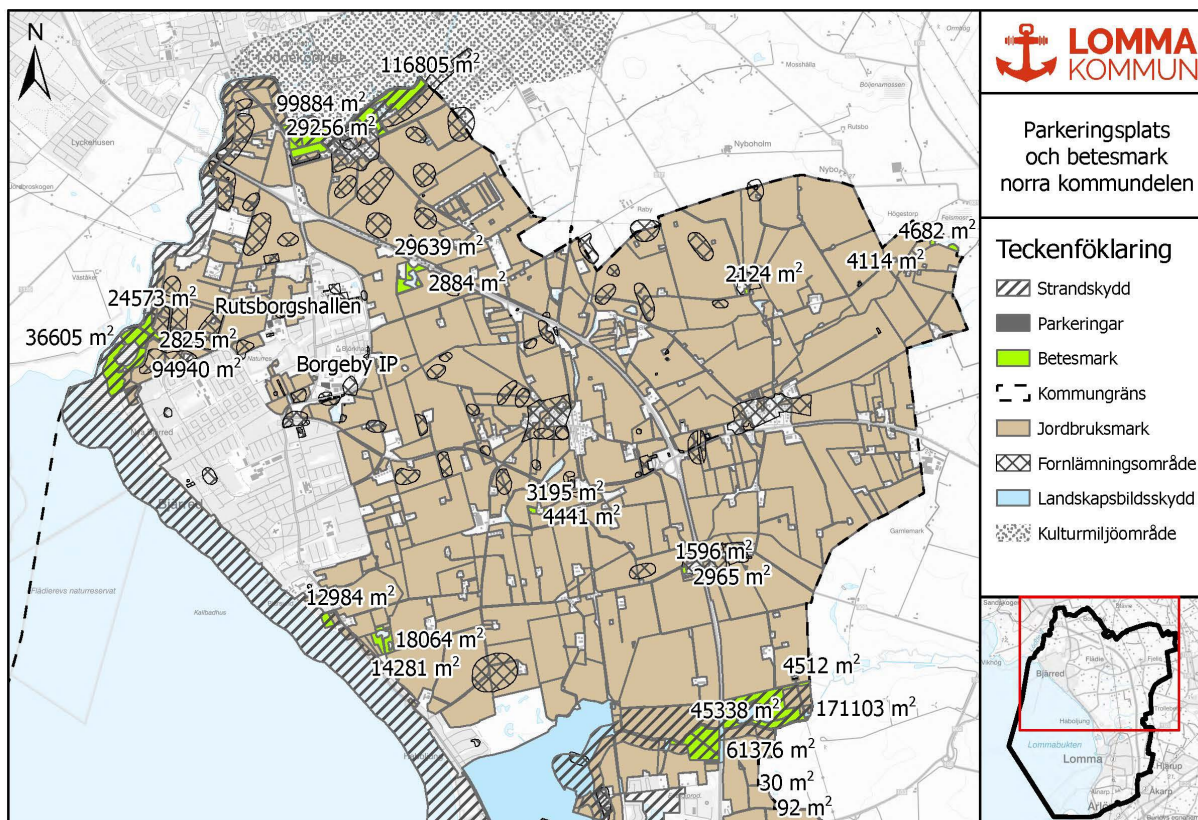

Bild 14. Betesmark och parkeringsytor i de norra delarna av Lomma kommun.

I norra kommundelen lokaliserades drygt tjugo ytor klassade som betesmark. Flertalet ligger inom strandskyddat område och kan också vara naturreservat. Två ytor är anlagda våtmarker som omfattas av strandskydd och har fleråriga avtal kring skötsel inom ramen för EU:s landsbygdstöd. Dessa är därför inte möjliga att placera solceller på. Flertalet av ytorna har dessutom större djur som hästar betades på markerna. För att solceller ska kunna finnas i beteshagar bör betesdjuren var mindre, exempelvis får.

För norra kommundelen lokaliserade arbetsgruppen två kommunala parkeringsplatser, vid Rutsborgshallen och Borgeby idrottsplats, som kan vara lämpliga att sätta solcellsanläggningar som tak över. Platserna har en gemensam yta på 0,45 hektar.

Potentialen för parkeringsplatser är större då det även finns privata parkeringar som inte har inventerats i det här arbetet.

4.2 DEPONIER

Det finns ett antal äldre deponier i Lomma kommun och flertalet av dem ligger strax norr om Lomma tätort. Flera av deponierna ligger inne i naturreservat eller inom exempelvis strandskyddat område och är därför inte aktuella för solenergiproduktion. Det finns även ett antal deponier som ligger i befintliga industriområden. Av de deponier som finns i närheten av Lomma tätort har de som ligger längs med Södra västkustvägen inga byggnader eller andra typer av skydd. De används idag som båtuppställning och bilparkering och området utmed Habovägen har utretts som eventuellt kommande kommunalt idrottsområde. I anslutning till verksamhetsområdet Fäladsmarken finns en deponi på ett område som nu är naturmark där inga andra typer av skydd eller intressen finns på marken.

I norra kommundelen finns två kända deponier, en inom Domedejla naturreservat och en vid Lervik nära stationsläge Flädie. Dessa två deponier visas inte på kartan nedan.

I södra kommundelen äger Lomma kommun en del av området Spillepengen. Den klassas inte som deponi enligt kommunens kartmaterial över deponier men används idag av bland annat Sysav för masshantering.

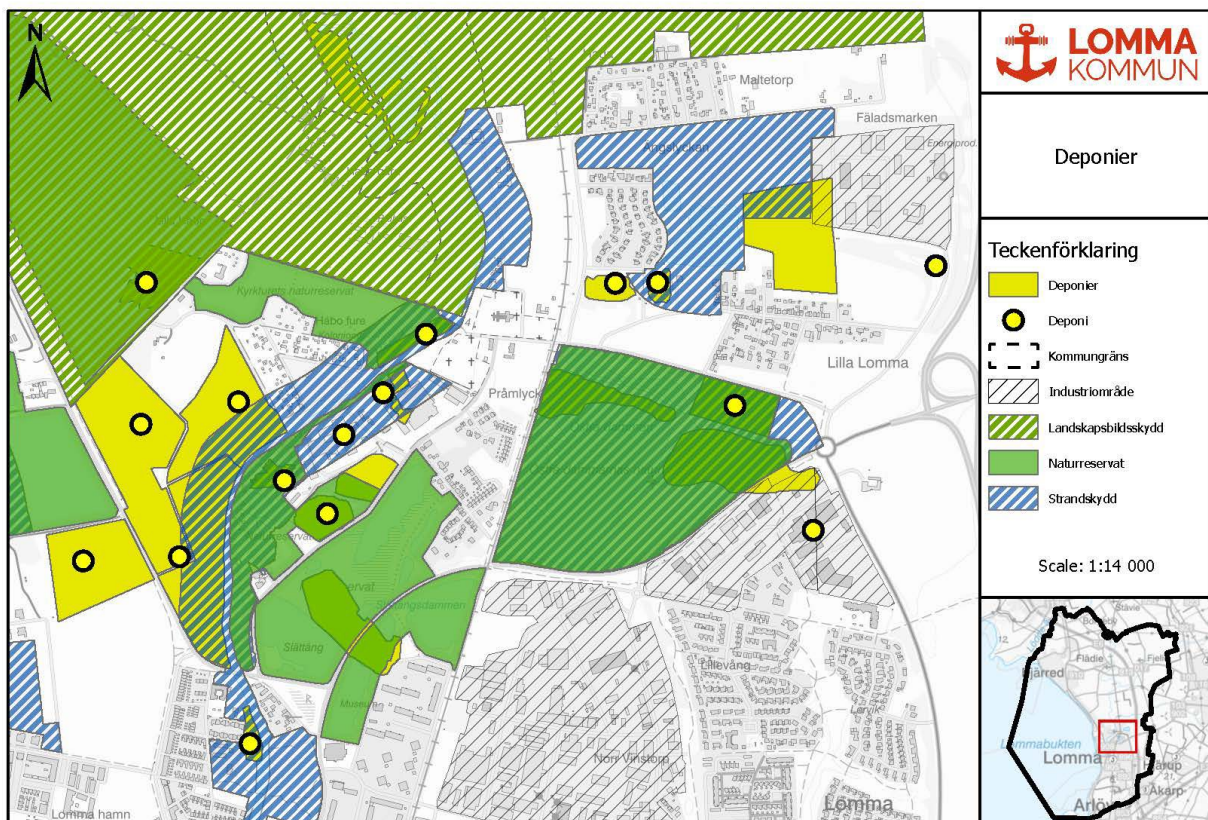

Bild 15. Kända deponier norr om Lomma tätort.

5 RESULTAT SOLKRAFT PÅ TAK

De senaste åren har andelen solcellsanläggningar på tak haft en snabb utveckling. Mindre anläggningar på villatak utgör merparten av av installerad solenergi i kommunen år 2022. På offentliga byggnader i kommunen installeras solceller vid nybyggnation. En översyn av befintliga kommunala byggnader har gjorts och anläggningar kommer att etableras på de tak där det är lämpligt.

Resultatet i den här utredningen visar övergripande på potentialen för solkraft på tak. I analysen har ingen avvägning gjorts kring takkonstruktioner eller annat som kan göra att solcellsanläggningar inte är lämpligt att installeras.

5.1 VERKSAMHETSOMRÅDEN

I den kartanalys som har genomförts valdes de verksamhetsområden som kan ha platser för både större takanläggningar och plats för solceller på mark.

Verksamhetsområde Borgeby – I området finns runt 15 tak med god potential för solkraft. Dessa skulle kunna producera runt 2000 MWh/år vilket motsvarar 1,3 % av kommunens totala el-energibehov. Det finns även några mindre gräsytor på mark samt parkeringsytor som kan vara aktuella för solkraft.

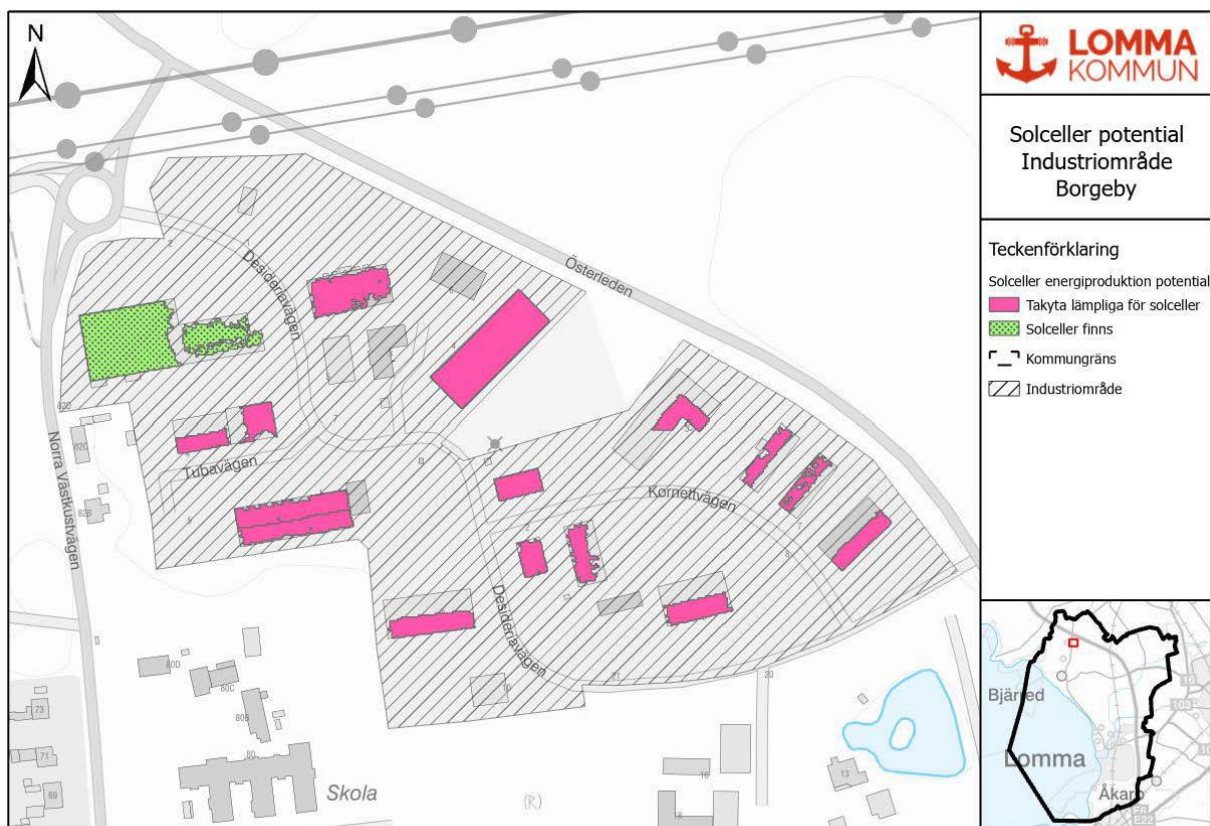

Bild 16. Takytor inom verksamhetsområde Borgeby som är möjliga för solkraftsproduktion.

Verksamhetsområde Norr Vinstorp – I området finns ett 40-tal tak med god potential för solkraft. Dessa skulle kunna producera runt 11700 MWh/år vilket motsvarar 7 % av kommunens totala el-energibehov. Destutom finns några större gräsytor och parkeringsplatser som kan vara aktuella för solkraft. Området är utpekad i Översiktsplan 2020 som ovandlingsområde till bostäder på lång sikt. Eventuellt kan solceller etableras under omvandlingskedet både på tak och mark beroende på omvandlingstakten av området.

Verksamhetsområde Nian – I området finns ett tiotal tak med god potential för solkraft. Dessa skulle kunna producera runt 4200 MWh/år vilket motsvarar 2,6 % av kommunens totala el-energibehov. Destutom finns några mindre gräsytor och parkeringsplatser som kan vara aktuella för solkraft.

Verksamhetsområde Fäladsmarken – I området finns ett tiotal tak med god potential för solkraft. Dessa skulle kunna producera runt 1800MWh/år vilket motsvarar 1,1% av kommunens totala el-energibehov. Destutom finns några mindre gräsytor och parkeringsplatser som kan vara aktuella för solkraft.

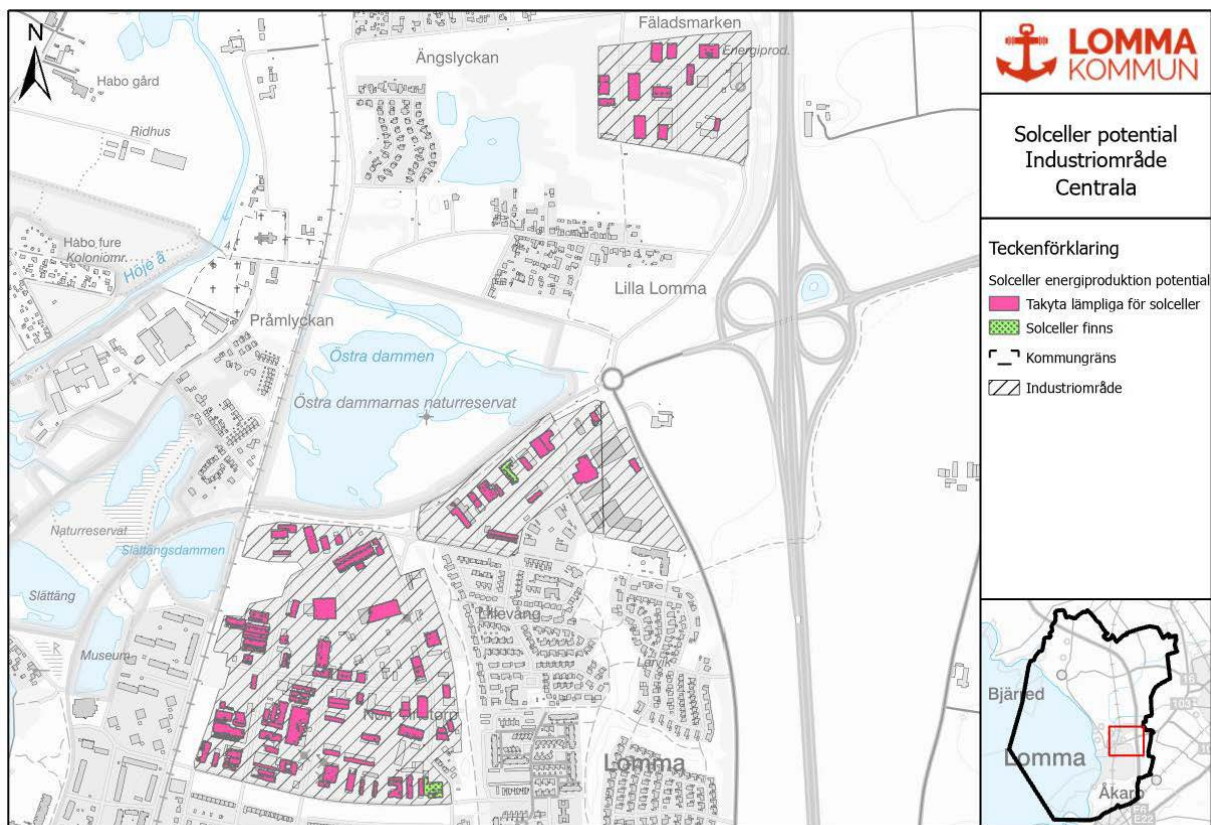

Bild 17. Takytor inom verksamhetsområden i de norra delarna av Lomma tätort som är möjliga för solkraftsproduktion.

5.2 POTENTIAL FÖR SOLKRAFT PÅ TAK I HELA KOMMUNEN

I arbetet med utredningen har *Solkartan*, som togs fram för ett par år sedan av Krafteringen tillsammans med ägarkommuner, utvecklats. I samband med denna utredning har Solkartan förts över till en typ av GIS-app som kan göra fler beräkningar för den samlade potentialen i taktytor.

Om solceller skulle sättas upp på alla byggnader med god potential för energiproduktion i kommunen skulle det täcka 132% av elbehovet i kommunen. I GIS-analysen finns inte begränsningar inlagda så som kulturmiljömässigt värdefulla hus och områden, typ av tak eller om byggnaden klarar solceller.

Täckningsgraden av elbehovet kan därför antas vara betydligt lägre än de 132% som schablonmässigt räknas fram av Solkartan.

Byggnader med potential för solenergiproduktion i Solkartan	Andel av tak
Privatbostäder	73
Industribyggnader	9
Samhällsfunktioner	8
Ekonomibyggnader	6
Övrigt	4

5.3 KOMMUNÄGD MARK

För att visa på vilken mark som Lomma kommun har rådighet över innehåller rapporten en karta över kommunägd mark. Dock är det inte möjligt för kommunen att fritt etablera exempelvis kraftproduktion på egen mark. Även den kommunägda marken kan omfattas av restriktioner som naturreservat, strandskydd eller skyddsavstånd. Det är däremot lättare för kommunen att, med hänsyn till de restriktioner som finns, överväga vad man skulle kunna pröva på den egna marken. Ett exempel som togs upp i stycken ovan är att ställa om mark till bete och samtidigt etablera solceller på platsen. Stora delar av den kommunägda marken är emellertid grönområden eller parkområden och där krävs avvägningar mellan olika intressen, se Bild 18.

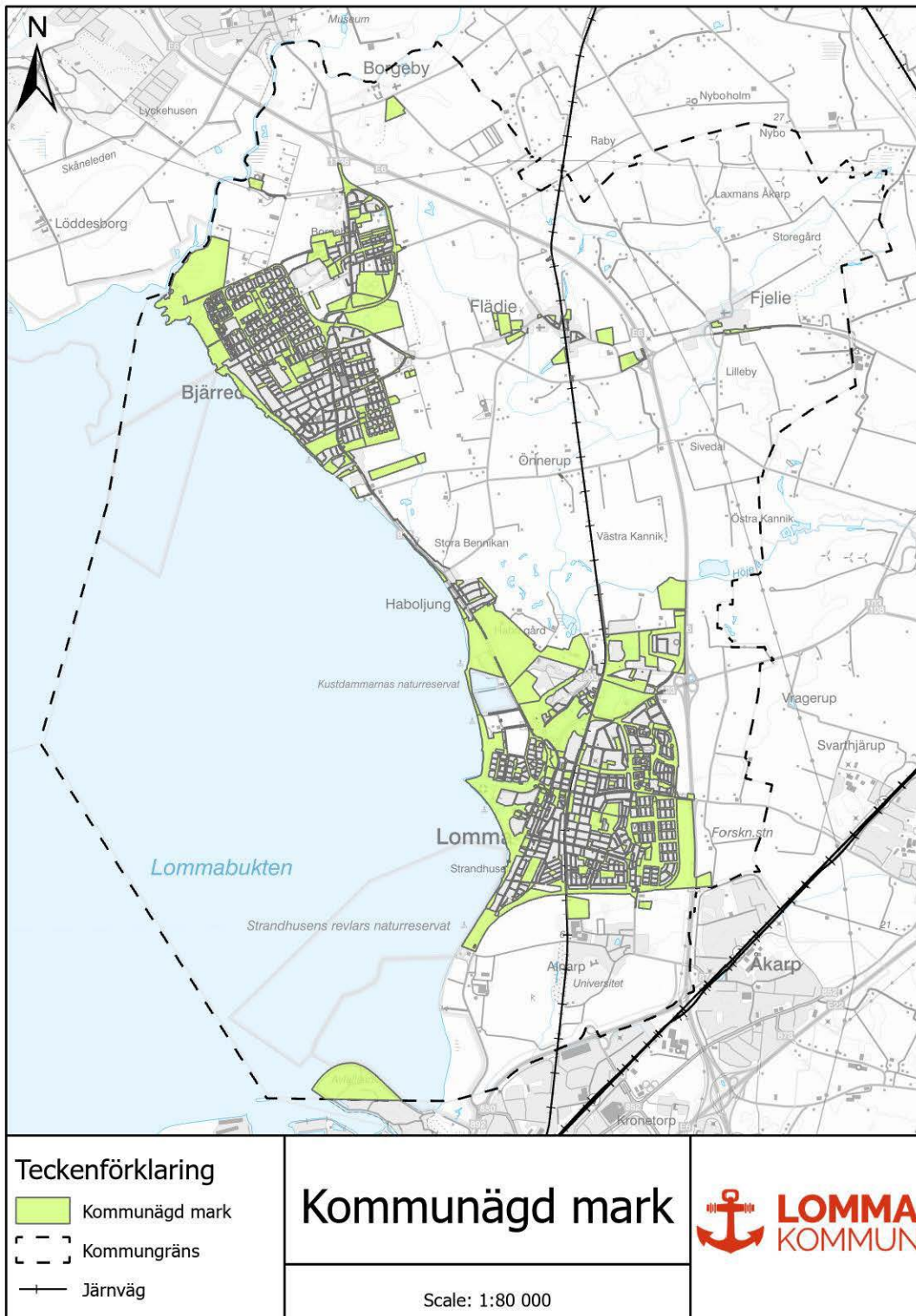

Bild 18. Kartan visar kommunägd mark inom Lomma kommun.

6 SAMMANFATTNING OCH ANALYS

Vid etablering av vindkraft behövs ett visst skyddsavstånd till kringliggande bebyggelse och infrastruktur. I den här rapporten har 500 meter lagts som buffert till bostadshus och 100-200 meter till vägar. Det gör att det endast finns ett fåtal platser där det är möjligt att etablera vindkraft inom Lomma kommun. Vid ett par av platserna finns redan uppförda vindkraftverk och vid den enda återstående platsen med stor potential finns redan ett pågående ärende om etablering av tre vindkraftverk.

Solcellsparker kräver inte samma avstånd som vindkraftverk och etableringar av dessa skulle därför kunna vara enklare att genomföra. Emellertid är det fördelaktigt kostnadsmässigt med större anläggningar, något som kan vara svårt att få plats med inom Lomma kommuns geografiska yta. Utredningen har därför undersökt hur mycket betesmark och parkeringsytor som finns där solceller skulle kunna samlokaliseras för att bättre utnyttja ytorna. Om solceller etablerades på alla de kommunala parkeringar som pekas ut i rapporten skulle det kunna ge elproduktion på ca 1600MWh per år vilket motsvarar ca 1% av kommunens elbehov. De flesta betesmarker som lokaliserats i denna utredning antas ha höga naturvärden eller andra intressen som krockar med en eventuell energiproduktion. Potential för solceller på betesmark kan dock ändå finnas i kommunen men kräver vidare utredning utöver kartanalys och förmodligen kontakt med berörda markägare.

En annan möjlighet till ökad solkraftsproduktion är att ställa om mark från jordbruk till bete och därefter etablera solceller på platsen. Ett potentiellt område skulle kunna vara en yta som Lomma kommun äger i anslutning till Lödde å. Om den marken ställdes om till bete skulle det också innebära en miljövinst eftersom näringsämnen då skulle fångas upp innan de når Lödde å. I kommunen finns även områden med äldre deponier. Även dessa skulle kunna undersökas för att se om det går att placera solceller på ytorna. Deponier som finns i kommunen idag har dock olika sorters markanvändning i dagsläget.

Ytmässig sett är Lomma kommun en liten kommun och marken kring de två tätorterna Lomma och Bjärred består av högklassig jordbruksmark. Översiktsplan 2020 planerar för två nya verksamhetsområden varav det ena är i Alnarp där inriktningen är mot gröna näringar. I kommunens näringslivsstrategi anges som ett mål att fler kunskapsintensiva och innovationsdrivna företag, som verkar för en hållbar utveckling, ska etablera sig inom kommunen samt att antalet arbetstillfällen inom befintliga företag ska öka. I ÖP 2020 anger kommunen att man vill etablera nya arbetstillfällen som matchar kommuninvånarnas kompetens på de verksamhetsområden som pekas ut i planen. Detta för att skapa ett mer hållbart samhälle där färre behöver pendla till sitt arbete. I den kommunala planeringen ingår således inte att ytor tänkta för verksamheter i stället upptas av solcellsparker. Däremot kan man tänka sig lösningar där ny bebyggelse kombineras med solceller på exempelvis tak eller ytterväggar. Under en övergångsperiod skulle även obebyggd verksamhetsmark kunna användas för solceller eftersom dessa kan monteras ner när marken ska byta användning.

Solcellsanläggningar på tak har enligt utredningen stor potential. Kartanalysen tar inte hänsyn till exempelvis takkonstruktioner eller kulturmiljöfrågor, dessa frågor behöver utredas för varje tak. Trots detta ser takytor i nuläget ut att ha störst potential för energiproduktion i kommunen. Etableringen av

solceller på tak hos privatpersoner har de senaste åren haft en snabb utveckling i kommunen och ett sätt att främja förnybar energiproduktion skulle kunna vara att på olika sätt stötta den utvecklingen genom exempelvis informationsinsatser.

7 SLUTSATSER

VINDKRAFT

Med de restriktioner som den här utredningen har använt finns det få ytor inom Lomma kommuns geografiska område som skulle kunna vara aktuella för vindkraft. **För den yta som i rapportens kartanalys har störst potential för vindkraft pågår redan ett ärende om etablering av tre nya verk.** Övriga ytor är mindre, skulle inte rymma mer än enstaka verk och innehåller i några fall redan uppförda verk. Översiktsplan 2020 anger att vindkraft till havs inte får förekomma och det finns enligt förvaltningens bedömning starka konkurrerande intressen och höga naturvärden som gör att vindkraft till havs är olämpligt (se bilaga 1). Därmed faller även kommunens yta i Lommabukten bort.

SOLKRAFT

I dagsläget är det osäkert hur solcellsanläggningar på åkermark ska hanteras. Möjligheten finns att förändringar kan ske framöver både tekniskt och lagstiftningsmässigt för att etablera solceller på åkermark. Även för vindkraften kan förutsättningarna förändras från nationellt håll, exempelvis genom ett minskat eller ökat kommunalt självbestämmande gällande nya etableringar. **Oavsett reglerna går det inte att komma ifrån att Lomma kommuns geografiska yta är liten och för att få i gång nya kraftproduktionsanläggningar krävs avvägningar mellan olika intressen.**

För solcellsparkar på mark går det inte att genom denna kartanalys urskilja någon särskild typ av mark som skulle vara särskilt lämplig för etablering. **Om reglerna för etablering av solceller på åkermark ändras framöver skulle det öppna för fler möjligheter till större anläggningar inom kommunen.** Så gott som all åkermark inom Lomma kommun anses som mycket bördig men med teknikutveckling och ett ändrat synsätt skulle samlokalisering kunna ske. Bördighetsklassningen är något lägre i norra delen av kommunen än den södra och om det skulle uppstå svårbrukade områden kanske dessa kunde komma i fråga för en solcellspark.

Förslag på fortsatt arbete:

- **Analys av den kommunalt ägda marken** för att identifiera platser där energiproduktion kan kombineras med andra typer av markanvändning som bete eller parkering samt bevaka och delta i utvecklingen av solcellsparkar.
- Det finns också ett antal större **parkeringsplatser** i kommunen som inte är i kommunal ägo. Både dessa, och kommunalt ägda parkeringar, skulle kunna komma i fråga för solceller. Bra utformade kan solceller tillföra exempelvis skugga på en parkeringsplats.
- **Ett försök med en solcellspark** är planerat som ett samarbetsprojekt mellan Kraftringen och Lomma kommun. Parken ska placeras på en före detta deponi utmed E6:an i södra delen av Lomma.
- Störst potential för elproduktion som kan ses i denna utredning finns totalt sett på **takytor** och etableringen av denna typ av solcellsansläggningar har redan en stark utveckling i kommunen. För att möjliggöra detta för fler hus kan ett förtydligande av intresset av ökad energiproduktion i form av solceller behöva göras och vägas mot kulturmiljövärden i exempelvis grupphusområden.

ENERGIPRODUKTION OCH KONSUMTION

Kommunens nuvarande energiplan sträcker sig fram till 2025 och arbetet med en ny energi och klimatplan kommer att påbörjas inom kort. **I kommande energiplan kan frågor kopplade till denna utredning, så som mål om energiproduktion och vilken roll kommunen ska ta i frågan behandlas vidare.** Som exempel släppte Skånes Effektkommission under hösten 2023 sin färdplan med målbilden att Skånes självförsörjningsgrad av eleffekt under årets alla timmar ska öka ifrån dagens 15 procent till minst 50 procent år 2030. De fem vindkraftverk som redan har uppförts i kommunen motsvarar cirka 20 % av elanvändningen i Lomma kommun. Detta kan sättas i relation till att en solcellspark på 1-2 hektar beräknas motsvarar ungefär 1%.

8 BILAGOR

---

1. Havsplanering i Lommabukten

2. Siffror om elanvändning i kommunen kommer från den energibalans som togs fram av Energikontor sydost under 2022. - Energibalans för Lomma kommun 2020 - [Energibalans - Lomma kommun](#)

9 REFERENSER

Solelpotentialbedömning – framställning av solelpotentialkarta för Lund och utvärdering av laserdata.
Pontus Hedén 2013. Examensarbete Lunds tekniska högskola.

Havsplanering i Lommabukten

Den innersta delen av Lommabukten ingår i kommunens vattenområde och utgör 38 procent av kommunens yta. Hela havsområdet och speciellt strandzonen har både starka naturvårds- och friluftsintressen och utgör en ekologiskt känslig miljö. Delar av Lommabukten är utpekad i EU:s nätverk över skyddsvärd och värdefull natur som Natura 2000-område. Den norra delen av bukten är utpekad som riksintresse för yrkesfisket. Riksintresset för högexploaterad kust sträcker sig också över stora delar av Lommabukten och i södra delen löper farleden till Malmö oljehamn.

Bukten är ett långgrundt havsområde med maxdjup på 16 meter och en salthalt kring 10 promille. Stora delar av Östersjöns vatten ska någon gång passera Öresund, antingen som inkommande saltvatten eller som utgående bräckt vatten. Sedan 1932 har det varit trålningsförbud i Öresund vilket resulterat i att detta hav har betydligt bättre biologisk status än omkringliggande hav. De ålgräsinventeringar som genomförts i Lommabukten visar på en relativt god status och ålgräsängarna i bukten hör till de allra finaste i landet, om inte i världen. Kommunen har ett stort ansvar att inte riskera dessa värden för framtiden. Ålgräsängar är viktiga lek- och uppväxtområde för alla kommersiella fiskarter och är därför också mycket viktiga ur ekonomisk synvinkel. Bukten är också en mycket viktig plats året runt för födosökande fåglar och i perioder för flyttande, rastande och häckande fåglar.

I Lommabukten finns förutom naturvärden och fiskenäringens intressen också stora friluftslivsintressen. Bukstens flacka vatten gör det bland annat mycket attraktivt för vind- och kitesurfing. Alla dessa intressen har varit med i avvägningarna när kommunen tagit fram sin kustvattenplan:

- Åtgärder mot kusterosion ska vidtas med hänsyn till ekologiska värden och till rekreation.
- Tåktverksamhet i Lommabukten bör ej förekomma.
- Vindkraft till havs får ej förekomma.
- Erosionsskydd som kan påverka de biologiska värdena negativt ska ej byggas ute i vattnet.

Havsplanering enligt PBL respektive Havsplaneringsdirektivet

Lomma kommun har sedan 2010 en kustvattenplan som omfattar hela kommunens havsområde i sin översiktsplan. Detta är i enlighet med plan- och bygglagens skrivning om att kommunen har skyldighet att planera allt sitt vatten. Kommunens planering är gjord på gedigen ekosystembaserad planeringsgrund där skyddet av ålgräsängarna haft högsta prioritet. Detta eftersom det är den bärande funktionen för hela Lommabukten och för havsmiljön utanför kommunens gränser. Utan friska ålgräsängar faller alla övriga värden som till exempel förutsättningarna för fiskenäringen och god vattenkvalitet. Samtidigt har en zonerings gjorts för att tydliggöra möjligheterna för de andra intressena. Sedan förra översiktsplanen har några förändringar skett i kustvattenplanen. Två nya marina naturreservat har tillkommit i enlighet med de utpekanden som gjorts i förra planperioden. Övergödning och risken för olyckor till havs som medför oljeutsläpp utgör de främsta hoten mot havsmiljön i Öresund. Andra hot mot bukten naturvärden är muddring, sandtäkt och andra fysiska störningar som förändrar bottenförhållandena i bukten. Därför

kvarstår att vindkraft inte ska förekomma i bukten som helhet och att täktverksamhet inte bör tillåtas, speciellt inte i särskilt värdefulla havsområden eller områden med höga naturvärden.

Kusten är också utsatt för erosion men hårda erosionsskydd ska inte byggas ute i vattnet. Sådana erosionsskydd kan förändra vattenströmmar och ändra vattenomsättningen i bukten. De utgör även hinder för vattensporter i bukten. Alla skyddsåtgärder mot erosion ska också vidtas med hänsyn till ekologiska värden och till rekreation. En utvidgning av de marina verksamhetsområdenas innehåll har skett från benämningen "Områden lämpliga för blåmusselodling" till "Verksamhetsområde blå näringar". Ett pilotförsök har genomförts i det södra verksamhetsområdet där en metod som gör det möjligt att odla blåmusslor i ett strömmande sund tagits fram. Denna teknik kan användas som ett externt reningsverk för att ytterligare rena vattnet i Lommabukten. Samtidigt kan här nu finnas möjligheter för andra blå näringsverksamheter att utvecklas när beskrivningen utvidgas. Kustvattenplanen redovisas i sin helhet i Översiktsplan 2020. I södra delen av bukten finns en liten del av farled och riksintresse hamn med i kommunens kustområde. Där kan inga andra verksamheter ha företräde.

Statliga havsplaner inom kommunens gränser

I juli 2014 beslutades om ett EU-direktiv för havsplanering (direktiv 2014/89/EU). Direktivet har införlivats i svensk lagstiftning 2016 i form av en havsplaneringsförordning. Sedan 2022 finns en statlig havsplan överlappande den kommunala kustvattenplan som redan finns i Översiktsplan 2020. Den statliga avvägningen av Lommabukten en nautisk mil ut (ca 1800 m) är en generell användning med hänsyn till höga naturvärden. Detta utesluter havsbaserad vindkraft inom området då de störningar som vindkraft ger skulle äventyra de utpekade naturvärdena.

De statliga havsplanerna ska ses som vägledande och de statliga planerna kan komma att väga lika tungt som de kommunala planerna vid en eventuell tillståndsprövning.

Sammantaget kan man säga att i det grundaste området av Lommabukten (zonen 0-1800 meter från land) utesluts havsbaserad vindkraft på grund av risken för skada på riksintressen, närheten och påverkan av buller, vibrationer och andra miljöfaktorer samt påverkan på mycket höga naturvärden och friluftslivet.

I zonen 1800 meter till kommunens yttre västliga gräns i havet utesluts havsbaserad vindkraft på grund av den statliga havsplaneringen.